

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0054/2013

4.4.2013

RAPORT

Arengu edendamine kaubanduse kaudu
(2012/2224(INI))

Arengukomisjon

Raportöör: Alf Svensson

Arvamuse koostaja (*) Tokia Saifi, rahvusvahelise kaubanduse komisjon

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 50

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	17
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS (*).....	19
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	23

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

arengu edendamise kohta kaubanduse kaudu (2012/2224(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 27. jaanuari 2012. aasta teatist kaubanduse, majanduskasvu ja arengu kohta (COM(2012)0022), millega ajakohastatakse 18. septembri 2002. aasta samateemalist teatist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 207 ja 208 ja Euroopa Liidu lepingu artiklit 3,
- võttes arvesse komisjoni teisi viimaste aastate sama temaga seotud teatisi ja töödokumente, sealhulgas teatist arengupoliitika sidususe kohta (COM(2009)0458, SEC(2010)0421, SEC(2011)1627), teatist ELi soolise võrdõiguslikkuse ja arengukoostöös naiste mõjuvõimu suurendamise tegevuskava kohta aastateks 2010–2015 (SEC(2010)0265), teatist muutuste kava kohta ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks (COM(2011)0637), teatist arenguabi rahastamise kohta (COM(2012)0366), teatist ELi lähenemisviisi kohta vastupanuvõimele (COM(2012)0586), teatist sotsiaalkaitse kohta Euroopa Liidu arengukoostöös (COM(2012)0446), teatist koostöö kohta välissuhete valdkonnas COM(2012)0492), samuti teatist kaubandusabistrateegia kohta (COM(2007)0163) ja nimetatud abi järelevalve aastaaruandeid,
- võttes arvesse nõukogu 16. märtsi 2012. aasta järeldusi ELi lähenemisviisi kohta kaubandusele, majanduskasvule ja arengule järgmisel kümnendil ja teisi nõukogu selleteemalisi järeldusi,
- võttes arvesse Cotonou lepingut¹,
- võttes arvesse arengukoostöö rahastamisvahendit² ja Euroopa Arengufondi ning nende rakendamist reguleerivaid määrusi,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja raamistikuga seotud tegevuskava³ punkti 11, milles käsitletakse kaubandust,
- võttes arvesse Maailmapanga juhtimisel koostatud tõhustatud integreeritud raamistikku kaubandusega seotud abi kohta vähim arenenud riikidele,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni inimväärse töö tegevuskava ja ÜRO sotsiaalkaitse põhialuste algatust,
- võttes arvesse Pekingis 1995. aasta septembris toimunud neljandat ülemaailmset naistekonverentsi, Pekingis vastuvõetud deklaratsiooni ja tegevusprogrammi,

¹ Cotonou leping, mis on läbi vaadatud 2005. ja 2010. aastal.

² Määrus (EÜ) nr 1905/2006, ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

³ Nõukogu pressidokument 11855/12.

- võttes arvesse oma resolutsiooni kaubanduse ja arengu kohta, sealhulgas kaubanduse ja vaesuse kohta¹; resolutsiooni kaubandusabi kohta²; majanduspartnerluslepinguid³; ELi üldist soodustuste süsteemi⁴; ettevõtja sotsiaalsed vastutused⁵; arenguriikide maksuküsimusi⁶; ELi ja Aafrika vahelisi suhteid⁷; toiduga kindlustatust⁸; ELi arengupoliitika üldist arengut⁹ ja arengupoliitika sidusust¹⁰,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0054/2013),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 207 ja 208 on ilmselgelt omavahel seotud; arvestades, et artiklis 207 on sätestatud, et ELi kaubanduspoliitika rajaneb liidu välistegevuse põhimõtetel ja eesmärkidel ning et artiklis 208 nõutakse, et sellise poliitika puhul, mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid, võtaks liit arvesse arengukoostöö eesmärke;
- B. arvestades, et Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi vastuvõtmise järel võtsid liikmesriigid ja komisjon oma arengukoostöö poliitika osana vastu soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise strateegia;
- C. arvestades, et vaesuse vähendamine ja aastatuhande arengueesmärkide järgimine on ELi arengupoliitika nurgakivid ning nendest peaks juhinduma ka ELi arenguriikidele suunatud kaubanduspoliitika; arvestades, et inimõiguste edendamine peaks olema selle poliitika osa ja aitama kaasa sellele, et EL lähtuks arengu valdkonnas õigustepõhisest lähenemisviivist;
- D. arvestades, et kaubanduse liberaliseerimise ja vaesuse vähendamise vahel ei ole küll iseeneslikku seost, kuid kaubanduse avamine võib õigete tingimuste korral olla üks kõige tulemuslikumaid majanduskasvu ja arengu edendajaid;
- E. arvestades, et eduka kaubandusel põhineva arengu väljavaated sõltuvad muu hulgas institutsioonide korralikust toimimisest, tulemuslikust korruptsioonivastasest võitlusest, toimivast erasektorist ning laiapõhjalise ja kaasava majandusarengu, mitmekesistamise ja lisandväärtuse järkjärgulisest suurendamisest;
- F. arvestades, et kuigi ELi arenguriikidele suunatud kaubanduspoliitika eesmärk on integreerida arenguriigid paremini rahvusvahelisse kaubandussüsteemi, ei ole sellel poliitikal selgelt määratletud arengueesmärke, mistõttu on oht, et see võib kohaliku tootmise hoopiski hävitada ja suurendada sõltuvust tooraineekspordist; arvestades, et liberaliseerimiseks tehtud olulistele pingutustele vaatamata ei ole mõned arengumaad,

¹ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

² ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 291.

³ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301; ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 149; ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 101; ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 124.

⁴ ELT C 284 E, 20.9.2012, lk 69.

⁵ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 45; ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁶ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 37.

⁷ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 45.

⁸ ELT C 56 E, 26.2.2013, lk 75.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0320; vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0386.

¹⁰ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 47; vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0399.

eelkõige vähim arenenud riigid, suutnud oma tootmist ja eksporti mitmekesistada;

- G. arvestades, et globaliseerumise mõju vaesuse vähendamisele on ebaühtlane; arvestades, et suur osa arenguriikide ja eelkõige vähim arenenud riikide elanikkonnast elab endiselt äärmises vaesuses: kui 1990. aastal elas ainult 18% äärmiselt vaestest inimestest vähim arenenud maades, siis 2007. aastaks elas neist seal juba 36%;
- H. arvestades, et majanduspartnerluslepingute läbirääkimised on ajakavast tublisti maha jäänud, üldine edasimineku on endiselt vaevaline, ELi majanduspartnerluslepingute strateegias ei ole arengueesmärgid selgelt kindlaks määratud ja olukorra parandamiseks tuleb läbirääkimistel tähtsajaks kehtestamise asemel uuesti keskenduda arengule;
- I. arvestades, et maailmas valitseva kaubanduse liberaliseerimise tingimustes on vaestel riikidel raske kompenseerida kaubandusmaksude vähenemist; arvestades ohtu, et kuna töödeldud kaupade tollimaksud on kõrgemad kui toorainete tollimaksud, võivad arenguriigid jääda vaid tooraine eksportijateks;
- J. arvestades, et tuleb kõrvaldada ühise põllumajanduspoliitika negatiivne mõju arenguriikide kaubandusele ja arengule;
- K. arvestades, et agrokütuste tootmismahud on suurenenud peaaegu eranditult monokultuuride tööstusliku suurtootmise tõttu, tuues kaasa keskkonna, bioloogilise mitmekesisuse, mulla viljakuse ja vee kättesaadavuse seisukohast kahjulike põllumajandustavade levimise; arvestades, et agrokütuste kasutamise laienemisel võivad olla dramaatilised tagajärjed seoses maa omandiõiguste rikkumise, elutähtsate ressursside kättesaamatuks muutumise, metsade hävitamise ja keskkonnaseisundi halvenemisega;
- L. arvestades, et alates 1. jaanuarist 2014 jäetakse kõrgema sissetulekuga riigid ELi üldisest soodustuste süsteemist välja, kuid on selgusetu, mil määral see loob vähim arenenud riikidele uusi ekspordivõimalusi;
- M. arvestades, et kaubandusabi eesmärk on abistada arenguriike muu hulgas nende kaubandusalase suutlikkuse arendamise, kaubandusele kehtestatud haldustõkete vähendamise, töeha kaubaveo-infrastruktuuri rajamise ja kohalike ettevõtete tugevdamisega, et valmistada neid ette konkurentsiks ja kohaliku nõudluse rahuldamiseks ning võimaldada neil uutest turuvõimalustest kasu saada; arvestades, et kaubandusabi peaks aitama edendada töötlemist ja tootmist mitmekesistamist, toetama piirkondlikku integratsiooni, hõlbustama tehnosiirdeid ning kodumaiste tootmisvõimsuste rajamist või arendamist ning aitama vähendada sissetulekute erinevusi;
- N. arvestades, et piirkondlik integratsioon aitab tulemuslikult saavutada heaolu, rahu ja julgeolekut; arvestades, et paremini toimiva piirkondliku ja sisekaubanduse soodne mõju arengule võib, eriti seoses kliimamuutusega, olla sama suur või suurem kui väliskaubanduse laienemise mõju; arvestades, et kui Aafrika väliskaubandus põhineb valdavalt toorainel, siis piirkondlikus kaubanduses domineerivad töödeldud kaubad;
- O. arvestades, et loodusvarade ekspordiga kaasneb sageli nii korruptsioon kui ka seisak muudes majandussektorites; arvestades, et nn loodusvarade needuse nähtuse olemasolu on nüüdseks üldtunnustatud ja ELi kaubanduspoliitika peab püüdma seda nähtust ennetada ja

tõrjuda;

- P. arvestades, et konfliktide rahastamiseks kasutatavad nn konfliktiresursid on loodusvarad, mille süstemaatiline kasutamine ja millega konfliktiolukorras kauplemine soodustab ränka inimõiguste rikkumist, rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumist või rahvusvahelise õiguse tähenduses kuriteoks peetavat rikkumist või viib selliste rikkumisteni;
- Q. arvestades, et ELi poliitikavaldkonnad peavad toetama toiduga kindlustatust ega tohi seda kunagi ohustada; arvestades, et hädavajalik on ka peatada toidupuuduse all kannatavates arenguriikides ja piirkondades põllumajandusmaade eraldamine eesmärkideks, mis ei ole seotud kohalike või piirkondlike toiduainevajaduste rahuldamisega („maade hõivamise” probleem);
- R. arvestades, et eelkõige biokütuste kasutamise toetamine on põhjustanud arenguriikides maakasutuse kaudseid muutusi ja toiduhindade kõikumist;
- S. arvestades, et stabiilse ja säästva arengu jaoks ülitähtsate toimivate kinnisvara- ja krediiturgude alus on kindlus maaomandi suhtes väiketalunike jaoks, kes moodustavad suurema osa arenguriikide maaomanikest ja on kõige haavatavamad;
- T. arvestades, et on väga vajalik investeerida naiste võimalustesse, eelkõige seoses mikrokrediidiga, et saada kasulikke tulemusi majandusliku ja sotsiaalse arengu osas;

Kaubanduse muutmine tõhusaks majanduskasvu, arengu ja vaesuse vähendamise veduriks

1. kinnitab oma seisukohta, et säästva arengu edendamine peab olema ELi arenguriikidele suunatud kaubanduspoliitika peamine eesmärk; on seisukohal, et kõigi selle poliitika alla kuuluvate algatuste jaoks tuleb püstitada konkreetset ja jätkusuutlikud arengualased eesmärgid;
2. rõhutab, et kuna ei saa kindlalt eeldada, et kaubanduse liberaliseerimine tekitab majanduskasvu ja vähendab vaesust, peab kaubandus- ja kaubandusabi poliitika põhinema järjepidevalt läbipaistvatel, kaasvatel ja osalusprotsessidel, mis hõlmavad kõiki sidusrühmi, kusjuures erilist tähelepanu tuleb pöörata kõige ebasoodsamas olukorras olevatele isikutele, eeskätt naistele;
3. juhib tähelepanu sellele, et ELi ja arenguriikide vaheline õiglase kaubandus peab põhinema Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tööõiguse reeglite ja töötingimuste täielikul tunnustamisel ja tagamisel ning kindlustama võimalikult kõrgete sotsiaal- ja keskkonnanormide kohaldamise; rõhutab, et see hõlmab õiglase hinna maksmist arenguriikidest pärit ressursside ja põllumajandustoodete eest;
4. palub pöörata erilist tähelepanu soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu edendamisele;
5. tunneb heameelt selle üle, et muutuste kavas (COM(2011)0637) keskendutakse ettevõtluskeskkonnale, piirkondlikule integratsioonile ja maailmaturgudele, samuti sotsiaalkaitsele, tervishoiule, haridusele ja tööhõivele;

6. nõuab, et rakendataks täielikult arengupoliitika sidususe põhimõtet, sealhulgas kaotataks kõik ebaõiglased tootmis- ja kaubandustavad, ülepüük ning arengut kahjustavad ja toiduga kindlustatust ohustavad põllumajandussubsiidiumid;
7. rõhutab, et investeerimispoliitika toob arenguriikide jaoks kaasa kaks peamist ülesannet: riiklikul tasandil tuleb investeerimispoliitika kaasata arengustrateegiasse ning see peab hõlmama säästva arengu eesmärke; rahvusvahelisel tasandil tuleb tugevdada rahvusvaheliste investeerimislepingute arengumõõdet ning tasakaalustada riikide ja investorite õigused ja kohustused;
8. peab kahetsusväärseks, et ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi (UNCTAD) 2012. aasta maailma investeeringute aruande kohaselt järgivad mõned 2011. aastal sõlmitud rahvusvahelised investeerimislepingud traditsioonilist mudelit, kus lepingu ainus eesmärk on investeringute kaitse; tunneb aga heameelt selle üle, et mõned uued rahvusvahelised investeerimislepingud sisaldavad sätteid, millega tagatakse, et leping ei takista riikide säästva arengu strateegiaid, mis on suunatud investeringute keskkonna- ja sotsiaalsele mõjule, vaid pigem toetavad neid;
9. tõdeb murelikult, et algatakse üha rohkem rahvusvahelistest investeerimislepingutest tulenevate investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise menetlusi, mille puhul investorid on seadnud kahtluse alla peamised riiklikud poliitilised suunad, väites, et need on kahjustanud nende äriväljavaateid; rõhutab sellega seoses, et UNCTADi 2012. aasta maailma investeeringute aruandest nähtub, et rahvusvahelised investeerimislepingud muutuvad üha vastuolulisemaks ja poliitiliselt tundlikumaks, peamiselt nendest lepingutest tulenevate investori ja riigi vaheliste vahekohtumenetluste rohkuse tõttu, mis põhjustab üha enam rahulolematust (nt Austraalia tegi kaubanduspoliitilise avalduse, mille kohaselt Austraalia kavatseb edaspidi mitte lisada rahvusvahelistesse investeerimislepingutesse investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamist käsitlevaid sätteid) ja annab muu hulgas tunnistust süsteemi puudustest (nt selliste sätete nagu sundvõõrandamine liiga lai kohaldamisala, mure vahekohtunike kvalifikatsiooni pärast, menetluse läbipaistmatuse ja kulukuse ning investori ja riigi vaheliste vaidluste ja riikidevaheliste vaidluste menetluste vaheliste seoste pärast); nõuab seepärast, et kõigis tulevastes Euroopa investeerimislepingutes oleks tagatud, et rahvusvaheliste investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamisel ei kahjustataks riikide võimet luua seadusi, mis kaitsevad avalikke huve;
10. tuletab meelde, et investeringute tegemine säästva arengu tagamiseks valmistab arengumaadele ja eriti vähim arenenud riikidele endiselt suuri raskusi; rõhutab sellega seoses, et UNCTAD on välja töötanud põhjaliku säästva arengu investeerimispoliitika raamistiku, milles pannakse erilist rõhku välisinvesteeringute ja säästva arengu seostele;
11. kutsub ELi üles aktiivselt kasutama arvukaid tema käsutuses olevaid vahendeid rahu, inimõiguste tunnustamise, demokraatia, õigusriigi põhimõtete, hea valitsemistava, tugeva riigirahanduse, infrastruktuuriinvesteeringute, Euroopa ettevõtete ja nende tütaretevõtete poolt sotsiaalsete normide järgimise, põhiteenuste usaldusväärse osutamise ning kaasava majanduskasvu ja vaesuse vähendamise alaste püüdluste toetamiseks arenguriikides, et aidata seeläbi ka luua tõhusa kaubandusabi ning jätkusuutliku kaubanduse arengu jaoks soodsamat keskkonda;

12. toonitab, et arenguriikide edukaks kaasamiseks maailma kaubandusse on vaja enam kui parem juurdepääs turule ja rangemad rahvusvahelised kaubanduseeskirjad; rõhutab, et järelikult peaks kaubandusabi kavandamine toetama arenguriikide riigisiseseid püüdlusi edendada kohalikku kaubandust, kõrvaldada pakkumisega seotud takistused ja tegeleda struktuuriliste nõrkustega, mida aitavad saavutada riigisiseseid kaubanduspoliitika reformid, kaubanduse lihtsustamine, tolli võimekuse tõstmine, infrastruktuuri kaasajastamine, tootmisvõimsuste suurendamine ning sise- ja piirkondlike turgude loomine;
13. tuletab meelde, et rahvusvahelisel kaubandusel puudub automaatne seos vaesuse vähendamisega; märgib sellega seoses, et UNCTADi väitel on 1990. aastate algusest saadik vähim arenenud riikide kaubanduse integratsiooni keskmine tase (mida mõõdetakse kaupade ja teenuste ekspordi ja impordi suhtega SKPsse) tegelikult olnud kõrgem kui arenenud majandusega riikides; teeb siit järelduse, et massilise vaesuse püsimise vähim arenenud riikides tingib alaareng ning nende riikide suutmatus edendada struktuurseid ümberkujundusi, luua tootmisvõimsusi ja tekitada riiklikul tasandil tootlikku tööhõivet;
14. rõhutab ka UNCTADi väidet, et kaubanduse ennatlik ja kiire liberaliseerimine, mida 1980. ja 1990. aastatel soovitati paljudele madala sissetulekuga arenguriikidele, tõi kaasa deindustrialiseerimise ja sellise integratsiooni, mis suurendas nende sõltuvust välisurgudest ja vastuvõtlikkust välisurgude mõjudele, samas kui riigid, kes avasid oma majandused aeglaselt ja järkjärguliselt ning vastavalt oma tootmisvõimsuste arengule, on kaubanduse liberaliseerimisest on kõige enam kasu saanud ja kõige rohkem absoluutset vaesust vähendanud ning struktuursete ümberkujunduste teel edenenud;
15. rõhutab, et selleks, et majanduskasv ja rikkuse loomine oleks kaasav, jätkusuutlik ja tõhus vaesuse vähendamisel, tuleks see saavutada vaesusest enam mõjutatud sektorites ja nendes valdkondades, kus vaesed inimesed töötavad; juhib tähelepanu sellele, et majanduskasv peaks tooma kasu ka naistele ja suurendama nende võimalusi ning peaks keskenduma üldise ettevõtluskeskkonna parandamisele VKEde edendamiseks ning jätkusuutlike mikrorahastamis- ja mikrolaenuvõimaluste tekkimiseks; rõhutab, et antud valdkonnas peaks arengu- ja kaubanduspoliitika olema kantud innovatsioonist, loominguilisusest ja konkurentsivõimest, et luua töökohti ja suurendada ebasoodsas olukorras olijate mõjuvõimu;
16. tervitab asjaolu, et komisjon tunnistab vajadust toetada väiketootjate ja -ettevõtjate osalemist; juhib tähelepanu õiglase kaubanduse skeemide turupotentsiaalile ja nende tõhususele sotsiaalse arengu hõlbustamisel;
17. teeb ettepaneku, et komisjon suurendaks rahvusvahelisel tasandil jätkusuutlike riigihangete osatähtsust;
18. kutsub ELi, liikmesriike ja teisi rahastajaid üles tunnistama naiste ülitähtsat rolli majandusarengus ja kohandama oma abi naiste sotsiaalse ja finantsilise mõjuvõimu suurendamiseks, andes muu hulgas eraldi naistele sihipärast abi ettevõtluse arendamiseks ja mikrokrediidi teenuste kättesaadavaks muutmiseks;
19. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde ELi tegevuskava sugudevahelise võrdsuse küsimustega arvestamiseks arengukoostöö valdkonnas ning selles kavas esitatud tegevusi;

20. kordab, et EL peab kohaldama kogu oma välispoliitikas, sealhulgas rahvusvahelises kaubanduses, poliitikavaldkondade arengusidusust ning inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse austamist, edendamist ja kaitset; ootab ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilisele tegevuskavale lisatud tegevuskavas sisalduvate kaubandust käsitlevate punktide täielikku rakendamist;
21. on arvamusel, et jätkusuutliku majandusarengu strateegiates tuleks muu hulgas ette näha: erasektori osalus reaalmajanduses, piirkondlik ühtekuuluvus ja turgude integreerimine piiriülese koostöö kaudu ning avatud ja ausa kaubanduse arendamine eeskirjadel põhinevas mitmepoolses kaubandusraamistikus;
22. tuletab meelde, kui olulised on investeeringud, mille eesmärk on luua, arendada ja tugevdada olulisi sadama-, transpordi-, energia- ja telekommunikatsiooni infrastruktuure, eelkõige piiriüleseid;
23. kutsub üles riike, mis saavad kaubanduse abil arengu edendamise toetusi, koondama ka oma sisemisi ressursse, sealhulgas eelarvetulu maksude nõuetekohase kogumise abil ja inimkapitali; kutsub komisjoni üles toetama oma tegevusega loodusvarade läbipaistvat ja jätkusuutlikku majandamist riikides, kus see on sissetuleku allikas; rõhutab, et on vaja tagada täielik läbipaistvus maksete puhul, mida Euroopa ettevõtjad teevad valitustele; palub komisjonil toetada arengumaades jätkusuutliku industrialiseerimise strateegiaid, mille eesmärk on turustada lisandväärtusega tooteid;
24. peab tõhusaks neid vahendeid, mille EL on välja töötanud, edendamaks arengut kaubanduse ja investeeringute abil, eriti täiustatud üldist soodustuste süsteemi ja majanduspartnerluslepinguid; rõhutab samas, et kaubandusabi ei piirdu ainult nende vahenditega; tuletab ELile meelde tema eesmärki tõsta arenguabile määratud kogusumma 2015. aastaks 0,7%-ni SKP-st; nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks osa, mis sellest eraldatakse tehnilisele abile, sealhulgas standardiseerimise valdkonnas; palub Euroopa Liidul näidata suuremat ühtsust oma kaubandus-, põllumajandus-, keskkonna-, energia- ja arengupoliitikas;
25. peab vältimatult vajalikuks, et kaubanduspoliitika abil antav Euroopa arenguabi sisaldaks kõiki innovatsiooni mõõtmeid – finantsalane innovatsioon, aga ka tehnoloogiline ja korralduslik innovatsioon –, toetudes parimatele tavadele;
26. soovib komisjonil pidada läbirääkimisi praegu jõustatavate inimõigusi käsitlevate sätete lisamise üle kõigisse tulevastesse kahepoolsetesse kaubandus- ja koostöölepingutesse, et toetada õigustel põhinevat lähenemist arengule;
27. rõhutab õiglase palgaseme ning asjakohaste tööohutusstandardite tähtsust jätkusuutliku ülemaailmse kaubandussüsteemi ja uute ülemaailmsete tootmisahelate jaoks; tuletab sellega seoses komisjonile meelde tema teatist inimväärse töö tagamise kohta kõigi jaoks;
28. soovib, et ELi poliitika ühtlustamiseks tihendataks koostööd komisjoni eri teenistuste ja Euroopa välisteenistuse vahel ning kolme institutsiooni: komisjoni, nõukogu ja Euroopa parlamendi vahel;
29. on seisukohal, et kaubanduse ja investeeringute abil arengu soodustamise poliitika ja

tegevuskavade hindamise kriteeriumid peavad lisaks statistikale kasvumäära ja kaubavahetuse kohta sisaldama ka loodud töökohtade arvu ning arengumaade elanike elukvaliteedi tõusu inim-, sotsiaalse, kultuurilise ja keskkonnaalase arengu seisukohast;

Kaubandusalaste läbirääkimiste ja lepingute lisamine selgemasse arengukoostöö raamistikku

30. rõhutab, et tähtis on ühendada kaubandusreformid nõuetekohaselt kavandatud riikliku poliitikaga, eelkõige sotsiaalkaitsega; rõhutab, kui tähtsad on õigeaegsed ja nõuetekohaselt koostatud riiklikud arengustrateegiad ja vaesust käsitleva kehtiva kaubanduspoliitika süstemaatilised mõjuhindangud; kutsub komisjoni üles rakendama õigusega toidule tegeleva ÜRO raportööri koostatud suuniseid, milles nõutakse inimõigusi käsitlevate mõjuhindangute – „Kaubandus- ja investeerimislepingute poolt inimõigustele avaldava mõju hindamise juhtpõhimõtted” – kasutamist kaubandus- ja investeerimislepingute sõlmimisel, et tagada nende kooskõla rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates dokumentides kehtestatud kohustustega; ühtlasi nõuab, et EL lisaks igasse oma kaubanduslepingusse selge tingimuslikkuse ning inimõigusi ja demokraatiat käsitlevad klauslid;
31. rõhutab, et tähtis on kinnistada ettevõtja sotsiaalne vastutus arenguriikidega sõlmitavates vabakaubanduslepingutes, et edendada inimõigusi ning sotsiaal- ja keskkonnanorme; soovib kaasata lisaks sotsiaal- ja keskkonnaküsimusi käsitlevatele peatükkidele igasse tulevikus sõlmitavasse vabakaubanduslepingusse põhjalik peatükk inimõiguste kohta;
32. kutsub komisjoni üles ergutama arenguriikide valitsusi viima oma kaubanduspoliitika väljatöötamise käigus läbi ulatuslikke konsultatsioone, millesse on kaasatud valitsus- ja ettevõtjavälised osalejad; kutsub komisjoni üles suurendama läbirääkimiste läbipaistvust, et soodustada sidusrühmade jätkuvat ulatuslikku ja tulemuslikku osalust ja toetada arengutulemuste saavutamist;
33. nõuab ELi ning kolmandate riikide vaheliste mitme- ja kahepoolsete kaubanduslepingute tulemuste mõju põhjalikku analüüsimist kliima-, soolisest ja säästva arengu aspektist lähtuvalt; nõuab tungivalt, et komisjon kinnitaks selget toetust kliimamuutusega tegelemisele osana igasugusest kaubandusabist ning muust asjakohasest arenguabist;
34. on veendunud, et kaubanduslepete teemaliste läbirääkimiste käigus tuleks kindlaks määrata arengualaste edusammude sihttasemed, mille abil on võimalik jälgida ja vajaduse korral muuta meetmete rakendamise ajakava, muuta kaasnevaid meetmeid, mis võivad hõlmata arenguabi ja kohanemisabi, ja töötada välja uusi algatusi, kui see on arengueesmärkide saavutamiseks vajalik; toonitab, et kaubandusläbirääkimiste jaoks on vajalik anda arenguriikidele õigusabi ja muud abi, mida on tarvis tõhusaks tööks Maailma Kaubandusorganisatsioonis ja sarnastes organisatsioonides;
35. kutsub ELi üles veelgi vähendada kaubanduspiiranguid ja kaubandust moonutavaid subsideid, et aidata arenguriikidel suurendada oma osa ülemaailmses kaubanduses; nõuab, et võimalikult kiiresti kaotataks põllumajandustoodete eksporditoetused, milleks kohustuti Maailma Kaubandusorganisatsiooni Doha arenguvoorul;
36. julgustab komisjoni toetama õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri üleskutset luua

positiivsete stiimulite süsteem, et ergutada selliste põllumajandustoodete importi ELi, mis vastavad ettenähtud keskkonna-, sotsiaal- ja inimõiguste normidele, eelkõige tagades õiglase tulu tootjatele ja äraelamist võimaldava töötasu põllumajandussektoris töötajatele;

37. kutsub ELi üles alati tagama, et tema kaubanduslääbirääkimistel kohaldatav laiaulatuslik lähenemisviis, mis hõlmab näiteks investeeringuid, riigihankeid, konkurentsi, teenuste kaubandust ja intellektuaalomandi õigusi, vastaks partnerriikide vajadustele ja arengustrateegiatele; juhhib tähelepanu eelkõige sellele, et vastastikkuse põhimõtte kehtestamine riigihangete puhul võib olla arenguriikidele väga kahjulik, sest muu hulgas pidurdaks see noorte tööstusharude ja tootmise arengut; nõuab seepärast, et oma poliitika määratlemisel peaks EL täielikult kinni arenguriikidele tagatud „eri- ja diferentseeritud kohtlemisest”; kordab, et valitsustele ja parlamentidele tuleb jätta alles investeeringute reguleerimise õigus, selleks et soosida investoreid, kes toetavad riigi arengut, ja tagada, et kõigil investoritel, sealhulgas välisinvestoritel, oleks kohustus järgida töö-, keskkonna-, inimõiguste ja muid norme;
38. väljendab heameelt, et kaubanduslääbirääkimistega seotud säästvuse mõju hindamistesse on kaasatud sooline aspekt; palub komisjonil võtta need hindamised teadmiseks ja tagada, et kaubanduslepingutele lisatud poliitikameetmetega tõepoolest lahendatakse tuvastatud soolisi küsimusi;
39. on seisukohal, et majanduspartnerluslepingute läbirääkimistel peaks tähelepanu olema suunatud pigem sisule kui tähtaegadele; märgib, et kui lepingutega tahetakse toetada arengut, peab EL lähenema paindlikumalt ja julgustama AKV riikide majanduse mitmekesistamist töötleva tööstuse ja piirkondliku kaubanduse kasvu abil;

Kaubandusabi

40. toetab komisjoni ettepanekut kasutada kaubandusabi andmisel eristavat lähenemist ja keskenduda nendele riikidele, kes seda kõige enam vajavad, eelkõige vähim arenenud riikidele ja madala sissetulekuga riikidele;
41. nõuab, et arenguabi vahendid ei peaks keskenduma mitte ainult ELi ja arenguriikide vahelisele kaubandusele, vaid ka nii sise-, piirkondlikule ja lõuna-lõuna-suunalisele kaubandusele kui ka kolmepoolsele kaubandusele AKV riikide vahel, edendades piiriüleseid väärtusahelaid, suurendades peamiste teenuste tõhusust ja vähendades transpordikulusid, mis võivad samas aidata tugevdada arenguriikide sidemeid ülemaailmsete turgudega;
42. julgustab töötama välja tõhusamaid vahendeid, et toetada tootmise kohandamist ja mitmekesistamist ja töötleva tööstuse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete vastutustundlikku ja jätkusuutlikku arendamist arenguriikides;
43. rõhutab, et kaubandusabi ja muu asjakohase arenguabi strateegiate määratlemisel tuleks arvesse võtta soolist ebavõrdsust juurdepääsul sellistele ressurssidele nagu mikrolaenu, krediit, teave ja tehnoloogia;
44. palub komisjonil tühistada nõue, mille kohaselt AKV riigid ei tohi kehtestada

majanduspartnerluslepingute läbirääkimistel toorainete ekspordipiiranguid, sest see võib suurendada sõltuvust toorainete ekspordist ja vähendada stiimuleid töötleva tööstuse ja majanduse mitmekesistamise edendamiseks neis riikides; märgib, et ekspordipiiranguid saab kasutada arengut toetava vahendina, et edendada toorainete töötlemist ja vähendada sõltuvust töötlemata toorainete ekspordist;

45. toetab arenguriikide väikeettevõtjate kaubanduse edendamise paketti, mida tutvustati komisjoni teatises; kutsub komisjoni üles seda paketti edasi arendama ja palub kõigil rahastajatel eraldada piisavalt vahendeid paketi rakendamiseks, eriti selleks, et toetada väikeettevõtjate osalemist kaubanduskavades, mis kindlustavad tootjate jaoks lisaväärtuse, sealhulgas kavades, mis vastavad jätkusuutlikkuse kriteeriumidele (nt õiglase kaubandus); nõuab korrapäraselt teavet selle paketi rakendamise kohta;
46. märgib, et kaubandusalane suutlikkus sõltub nii riistvarast (infrastruktuur) kui ka tarkvarast (teadmised); nõuab seepärast ELi abi investeerimist nii, et see edendaks mõlemat nimetatud osa paljudes riikides, eriti koostöös vähim arenenud riikidega;
47. kutsub ELi üles tagama, et kaubandusabiga edendataks vaesuse vähendamist ja kaasavaid vahendeid, nii et eeskätt tuleks keskenduda väikeettevõtjate vajadustele; rõhutab, et kaubandusabi tuleks kasutada jätkusuutlike väärtusahelate väljaarendamiseks, keskendudes vaeste toetamisele, et jõuda lähemale jätkusuutliku tarneahela saavutamise eesmärgile;
48. nõuab, et EL keskenduks kaubandusabi programmides esinevate probleemide lahendamisele, eelkõige seoses rakendamis- ja järelevalvesuutlikkusega; sellest tulenevalt nõuab asja käsitlemist teisest vaatenurgast, keskendudes sisendi asemel tulemustele, ent tunnistab vajadust hoolika ja kooskõlastatud välise kontrolli järele, mis tagab avatud ja läbipaistvad kaubandustavad;
49. nõuab, et EL kaasaks projektide kavandamisse tõhusamalt erasektori kaubandusabi, et võimaldada arenguriikide ettevõtjatel kaubandust hoogustada;

Areng ja erasektori roll

50. on seisukohal, et arvestades rahvusvahelise kaubanduse ning põhja ja lõuna kaubavahetuse struktuuri muutusi, on riikide omaosalus abi saamisel toetusprogrammide ning läbipaistvus, aruandluskohustus ja piisavad vahendid nende tõhususe ja edukuse seisukohalt erakordselt olulised, kuna eesmärk on vähendada erinevusi rikkuse jaotumisel, jagada jõukust võrdsemalt ning saavutada piirkondlik integratsioon; peab samuti hädavajalikuks, et nende programmide väljatöötamise ja jälgimise oleksid süstemaatiliselt kaasatud riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud institutsioonid ning kodanikuühiskond, ning et oleks ette nähtud rahastajatepoolne järelevalve;
51. palub, et komisjon võtaks paremini arvesse uusi ülesandeid, mis kaasnevad arengu toetamisega kaubanduse abil, nagu arengutasemete erinevused, kohaliku tootmise toetamine ning selle mitmekesistamine ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite edendamine;
52. nõuab tungivalt, et nii riiklikud kui ka erasektori finantsabi andjad koordineeriksid oma

tegevust paremini ja kohandaksid seda vastavalt olemasolevatele abipakkumistele, eelkõige seoses eelarvepiirangutega; meenutab, et BRICS-riigid on nüüdsest üheaegselt nii abiandjad kui ka abisaajad; kutsub neid üles ELiga koostööd tegema, et ühendada oma kogemused ja tegevust optimeerida, samuti selleks, et võtta enda peale rohkem kohustusi nii vähem arenenud riikide kui ka finantsabi andjate ees; väljendab muret seotud abi üha laialdasema kasutuse pärast ja kutsub arenenud riike ja suuri tärkava majandusega riike üles sellest hoiduma;

53. palub komisjonil ja kõikidel finantsabi andjatel otsida arengut toetavaid uuenduslikke finantseerimisviise ja partnerlussuhteid; tuletab sellega seoses meelde, et ka vastastikune laenamine võib aidata edendada arengut kaubanduse abil; soovib paremini koordineerida piirkondlike arengupankade ning Maailmapanga / Rahvusvahelise Finantskorporatsiooni rahastatud arenguprojekte ning võtta kasutusele ühtlustatud piirkondadevahelised finantseerimisskeemid, nagu ELi–Aafrika usaldusfondis infrastruktuuride kohta rakendatav finantseerimisskeem;
54. nõuab tungivalt, et ELis asuvad ettevõtted, kellel on tootmisüksused arenguriikides, täidaksid rangelt kohustusi, mis on seotud inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning sotsiaal- ja keskkonnanormide, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse, tööõiguse põhireeglite ja rahvusvaheliste lepingute täitmisega ning asjakohaste maksude maksmisega läbipaistval viisil; nõuab, et ilma eranditeta rakendataks õigust olla vaba sunniviisilisest tööst, eriti laste puhul;
55. on veendunud, et erasektoril on potentsiaali olla arengu eestvedaja, ja rõhutab, et selle realiseerimiseks peab protsess teenima kohalikke kogukondi ning suurendama kaasavate õiglaste tarneahelate põhimõtte kaudu kõigi osalejate mõjuvõimu, tootjast/töötajast kuni tarbijani;
56. tervitab asjaolu, et suur osa riikidevaheliste ettevõtete tööstusharusid kehtestavad tarnija toimimisjuhendid, milles sätestatakse üksikasjalikult nende ülemaailmsete tarneahelate sotsiaal- ja keskkonnanormid; tuletab siiski meelde, et ettevõtja sotsiaalse vastutuse toimimisjuhendite suur arv ja ebaühtlus tekitab probleeme; märgib, et kuna ettevõtte ühiskondliku vastutuse käsitused on nii erisugused, eri ettevõtted on loonud erinevad raamatupidamis-, auditeerimis- ja aruandlusnormid, siis on ettevõtete ühiskondliku vastutuse tasemeid raske omavahel võrrelda; kutsub seepärast ELi üles tegema tööd selge rahvusvahelise õigusraamistiku kehtestamiseks ettevõtjate vastutuse ja kohustuste kohta inimõiguste valdkonnas;
57. kutsub lisaks Euroopa Liidus asuvaid ja muid ettevõtteid üles järgima ÜRO Global Compact algatuse kümmet peamist põhimõtet ning äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid;
58. palub komisjonil lisada ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitlevad siduvad sätted kõikidesse ELi sõlmitavatesse kahepoolsetesse kaubandus- ja investeerimislepingutesse, võttes aluseks OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtetele ja OECD kaebuste lahendamise korra;
59. nõuab ELilt tugevamaid meetmeid maksuparadiiside ja kapitali väljavoolu vastu, mis vähendab nii ELi kui ka arenguriikide tulusid ning takistavad vaesuse leevendamist ja

rikkuse loomist vaestes riikides; toonitab, et ebaseaduslik kapitali väljavool arenguriikidest moodustab 6–8,7% nende SKPst ja on kümme korda suurem kogu nendele riikidele kavandatud arenguabist; kutsub seepärast komisjoni üles otsima aktiivselt võimalusi, et teha arenguriikidega selles valdkonnas koostööd; nõuab eelkõige, et võetaks vastu rahvusvaheline konventsioon, mis võimaldaks likvideerida kahjulikud maksustruktuurid (maksualase teabe automaatse vahetamise mitmepoolse mehhanismi mudeli eeskujul) ja hõlmaks ka sanktsioone, mida saaks rakendada nii koostööd tõrjuvate jurisdiktsioonide kui ka nende finantsasutuste suhtes, kes tegutsevad maksuparadiisides (näiteks kaaludes maksuparadiiside kuritarvituste lõpetamist käsitleva USA seaduse eeskujul võimalust võtta panganduslitsents nendelt finantsasutustelt, kes teevad koostööd maksuparadiisidega);

60. nõuab tungivalt, et EL, teised rahastajad ja partnerriikide ametiasutused ning arenguriikide kohalikud ja rahvusvahelised osalised uuriks võimalikke koostöövõimalusi säästva arengu valdkonnas, et suurendada ettevõtlusega seotud arengu tulemusi ja kaasata kodanikuühiskonna organisatsioonid igal arutelu tasandil;
61. rõhutab, et äärmiselt tähtis on edendada avaliku ja erasektori kasvualgatuse partnerlusi ELi arengupoliitikas ning kaasata erasektori kogemused, teadmised ja haldussüsteemid avaliku sektori ressursidega seotud partnerlustesse; nõuab, et ELi liikmesriikide ametiasutused, kellel on kogemusi näiteks infrastruktuuri rajamisel, sõlmiks kontakte ja teeksid koostööd arenguriikide kohalike asutustega;
62. usub, et välismaised otseinvesteeringud edendavad jõuliselt püsivat majanduskasvu, oskusteabe edasiandmist, ettevõtlusvaimu ning tehnoloogiat ja töökohtade loomist, ning on seetõttu arengu jaoks määrava tähtsusega; nõuab, et arengukavas keskendutaks arenguriikide suutlikkuse suurendamisele, mille eesmärk on luua läbipaistev, prognoositav ja soodne investeerimiskeskond, kus bürokraatia ettevõtluses on viidud miinimumini, kus austatakse omandiõigusi ning edendatakse konkurentsi ja järgitakse usaldusväärset makromajanduspoliitikat;

Tooraine ja kaevandustööstus

63. võtab teadmiseks, et vaatamata Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi rakendamisele seoses nn konfliktiteemantidega põhjustab loodusvaradega kauplemine ikka veel rahutusi ja kaevanduspiirkondades esineb siiani inimõiguste rikkumist, seetõttu rõhutab kiiret vajadust luua vääriskivide ja väärtuslike maavarade, näiteks nn konfliktimaavarade jaoks hoolsuskohustuse süsteem; on arvamusel, et selline meede võib aidata lahendada seda loodusvaradega seotud probleemi ning suurendada kasu, mida arenguriigid saavad oma kaupade müügist; tervitab sellega seoses komisjoni kavatsust avaldada konfliktimaavarade kohta teatis;
64. kutsub ELi üles austama täiel määral arenguriikide õigust kasutada ekspordipiiranguid oma avalikes huvides; rõhutab, et toorainete kohaliku töötlemise kasv ja lisaväärtuse suurendamine on äärmiselt tähtis, et kaotada sõltuvus tooraineekspordist; on seisukohal, et suurel määral tooraineekspordist sõltuvad arenguriigid peavad lubama kasutada nende eesmärkide saavutamiseks ekspordimakse ja -piiranguid;
65. väljendab heameelt komisjoni koostöö üle mäetööstuse läbipaistvuse algatuses (EITI) ning

kutsub komisjoni ja kaevandustööstuse osalejaid üles töötama aktiivselt selle nimel, et algatusega liituks rohkem tootjariike;

66. rõhutab, et loodusvarad toovad arenenud riikide ja arenguriikide jaoks kaasa kaks peamist ülesannet: keskkonnaga seotud ülesanne tulla toime ressursside olulusringi ajal nende kasutamise mõjuga ning sotsiaalpoliitiline ülesanne tegeleda rahvusvaheliselt inimõiguste ja vaesuse küsimusega;
67. toetab kindlameelselt seadusandlikku ettepanekut riikide kaupa liigendatud aruandluse kohta aruandlust ja läbipaistvust käsitleva direktiivi raames, et pärssida korruptsiooni ja ennetada maksustamise vältimist; palub arenguriikides tegutseval Euroopa kaevandustööstusel olla eeskujuks sotsiaalse vastutuse ja inimväärse töö edendamise vallas;
68. märgib, et haldamisprobleemiga loodusvarade sektoris on tegeletud peaaegu täielikult ainult vabatahtlike algatuste kaudu, millest kõige silmapaistvam on mäetööstuse läbipaistvuse algatus, millega püütakse parandada teabe läbipaistvust; täheldab siiski, et kuigi mäetööstuse läbipaistvuse algatus on vajalik, ei ole see piisav, et tegeleda korruptsiooni ja altkäemaksude ulatuslikuma probleemiga kaevandustööstuses; märgib samuti, et ÜRO äritegevuse ja inimõiguste raamistik (kaitse, austus, juurdepääs õiguskaitsevahendile) ei ole kaevandustööstuse ja loodusvarade küsimustes veel konkreetne; on sellega seoses arvamisel, et ÜRO äritegevuse ja inimõiguste raamistikku tuleb lisada kaevandustööstust käsitlevad erisätted ja et esimene samm võiks olla nimetada selles küsimuses ÜRO Inimõiguste Nõukogu eriraportöör, kellel on volitused soovitude hindamiseks ja väljatöötamiseks;
69. arvab, et läbipaistvuse ja sertifitseerimise norme tuleks aja jooksul täiendada, et tegeleda põhjalikult altkäemaksude ja korruptsiooniga kaevandustööstuses ja mujal; laiemas perspektiivis kutsub ELi üles toetama tugevamaid hea valitsemistava mehhanisme, et tegeleda loodusvarade kasutamise keskkonnamõõtmega ja inimõigustega; on eelkõige seisukohal, et loodusvarade säästva majandamise peamiste õiguslike põhimõtete sätestamiseks on hädavajalik loodusvarade säästva majandamise rahvusvaheline konventsioon;
70. rõhutab, et säästvaks kaevandamiseks on vaja meetodeid, milles arvestatakse loodusvarade kogu olulusringiga; juhib tähelepanu sellele, et ülemaailmsete tarneahelate keerukus pärsib läbipaistvust; on seepärast arvamisel, et kehtivate läbipaistvuse algatustega peaksid kaasnema sertifitseerimise püüdlused toodete märgistamise näol maavarade tarneahelas;
71. nõuab, et kaevandustööstusest pärinevate toodete turustamise või töötlemise valdkonnas tegutsevad eraettevõtted astuksid samme, et tagada tarneahelas ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtete korrapärase, usaldusväärne ja range täitmine;
72. palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel võtta eeskujuks USA väärtpaberi- ja börsikomisjoni hiljuti ratifitseeritud Dodd-Franki seadus, milles nõutakse, et loodusvarade kaevandamise tegevusala emitendid avalikustaksid valitsustele tehtud teatud maksed; ergutab komisjoni laiendama kaevandustööstuse aruandlusnõudeid teistele tööstusharudele ja uurima, kas avalikustamisel on vaja sõltumatuid auditeid;

73. on seisukohal, et kahepoolses kaubandus- ja investeerimispoliitikas tuleks viidata sellistele ühistele põhimõtetele nagu loodusvarade hartas ettenähtud põhimõtted; arvestades tarneahela nõuetekohase hoolsuse tagamise püüdlusi on seisukohal, et sellega peaksid kaasnema sektoripõhised sätted sulatuskodade, rafineerimistehaste ning metalli- ja jäätmekäitlustööstusega seotud valdkondades;
74. juhib tähelepanu sellele, et ELi püüdlused keelustada toorainete ekspordimaksude kasutamine või seda vähendada on vastuolus eesmärgiga võimaldada riikidel luua piisavalt riigitulu, et saavutada aastatuhande arengueesmärgid ning üldisemalt tagada riigisisene areng; nõuab seetõttu tungivalt, et EL tunnistaks asjaolu, et ekspordipiirangud võivad kuuluda mõne riigi arengustrateegiasse või olla keskkonnakaitse seisukohalt täiesti õigustatud;

Toiduga kindlustatus ja biokütused

75. nõuab, et EL ja kõik teised abistajad hoiduksid sellise tegevuse hõlbustamisest või edendamisest, mille eesmärk on toidupuuduse all kannatavate riikide ja piirkondade viljaka maa kasutamine muul eesmärgil kui toidu tootmiseks, ning kehtestaks biokütuste ja teiste tulutoovate toodete puhul maa ja loodusvarade säästvale kasutamisele headel tavadel põhineva lähenemisviisi;
76. rõhutab, et on vaja kaotada toidupuuduse all kannatavate riikide põllumajandustootjate stiimulid kasutada oma maad muul eesmärgil kui toiduainete tootmine, näiteks biokütuste tootmiseks; on veendunud, et teadusuuringute ja innovatsiooniga, mida toetab nii arenenud kui ka arenguriikide ennetav poliitika, saab vähendada vastuolu toiduga kindlustatuse ja energiaalaste huvide vahel;

*

* *

77. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Arengueesmärkide saavutamiseks elluviidav kaubanduspoliitika

Kaubanduse valdkond on üks tähtsamaid poliitikavaldkondi ELi tegevuse järjepidevuse tagamiseks ülemaailmse arengu edendamisel (poliitikavaldkondade arengusidusus). Õigesti elluviidud kaubanduspoliitika meetmed võivad avaldada vaesemate riikide arengule märkimisväärset mõju. ELi arenguriikide suhtes elluviidava kaubanduspoliitika peaesmärk peab olema meie välisabi meetmete tulemuste nimel töötamine ja nende tugevdamine. Maailma arengu saavutamine ka muude vahendite abil peale välisabi on ELi põhiväärtuste ja aluslepingutest tulenevate kohustuste järgimine.

Arengueesmärkide tõhusamaks täitmiseks peab ELi kaubanduspoliitika olema rohkem suunatud sellele, et anda positiivse tõuke nii kohalikule kui ka riikide ja piirkondade majandusele, toetada arenguriikide majanduse mitmekesistamist ning ergutada liikumist rohkem arenenud ja suuremat kasu toova tootmise suunas. Toorainete tollimaksudest kõrgemad töödeldud kaupade tollimaksud toovad kaasa ohu, et arenguriigid jäävadki vaid toorainete eksportijate rolli.

ELi kaubanduspoliitika mõju arenguriikidele

On tähtis rõhutada rikkamate riikide ja ELi vastutust maailmamajanduses. Meie moraalne kohustus on aidata vähendada vaesust ja kannatusi maailmas. Üks võimalus selle tegemiseks on selliste kaubanduskokkulepete sõlmimine, mis annavad arenguriikidele ka tegelikult võimaluse osaleda rahvusvahelises majanduses ja saada kasu globaliseerumise eelistest.

ELi ja arenguriikide kaubandussuhete puhul ei tohi ELi või üksikute liikmesriikide poliitikas põhimõtteliselt olla kohta proteksionismil. Ka EL peaks olema valmis midagi loovutama, nagu peame ka tegema meie, näiteks kui sõlmime kaubanduskokkuleppeid teiste ülemaailmsete partneritega.

Erasektori areng, kaubandusalase suutlikkuse suurendamine, kaubandusabi, hea valitsemistava, korrupsioonivastane võitlus ja eelarvevahendite tõhus kasutamine

Kaubandusabi kontseptsiooni on alates selle vastuvõtmisest 2005. aastal saanud edu. Maailma Kaubandusorganisatsiooni hinnangul suurendab iga kaubandusabi raames arenguriigi kaubandusalasesse suutlikkusse investeeritud dollar asjaomase riigi eksporti keskel läbi 42 USA dollari võrra. Kaubandusalane suutlikkus sõltub nii riistvarast (infrastruktuur) kui ka tarkvarast (teadmised), ja meil tuleb investeerida oma abi paljudes riikides mõlema nimetatud osa tugevdamisse, eriti koostöösse vähim arenenud riikidega.

Hea valitsemistava on riigi kaubanduse arendamise ja sellest kasu saamise suutlikkuse jaoks esmase tähtsusega. Nagu me teame, pärsib laialt levinud korrupsioon ühiskonna arengut kõigil tasanditel. EL saab ja peab oma kaubanduspoliitikaga mõjutama arengut hea valitsemistava suunas seeläbi, et ei vaata korrumppeerunud süsteemidele läbi sõrmede, vaid nõuab enne koostöö alustamist läbipaistvust ja olukorra parandamist.

Nii sotsiaalse kui majandusliku arengu puhul peab tegelik muutus riigis tulema seestpoolt ning seda tugevdatakse väljastpoolt. Arenguriikides väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete edendamisele ja ergutamisele suunatud abi on tähtis.

ELis asuvate ja teiste rahvusvaheliste ettevõtete tegevus arenguriikides ning nende sotsiaalne vastutus

Poliitikud saavad rahvusvaheliste kaubanduskokkulepete sõlmimisega palju ära teha, kuid suur vastutus lasub ka meie ettevõtjatel. Rahvusvahelistel ettevõtetel on sageli suur mõju arenguriikide ühiskonna ja keskkonna arengule ja nad vastutavad mõju eest, mida nad avaldavad kohalikule kogukonnale: nad võivad arengule kas kaasa aidata või seda takistada.

Mõistlik palk, sobilikud tervishoiunõuetele vastavad töötingimused ja loomulikult võimalus luua ametiühing või ametiühingusse kuuluda on absoluutsed miinimumtingimused, mille Euroopa ettevõtjad peavad oma töötajatele arenguriikides tagama. Tihti saavad suurettevõtjad võtta oma töötajate eest ju suurema vastutuse kui vaid rangelt miinimumnõuete täitmine. Neid eeskujulikke näiteid tuleb tõsiselt hinnata ning meil on vaja uurida nimetatud valdkondades ettevõtjate panuse ja ametliku abi sidumise võimalusi.

17.1.2013

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS (*)

arengukomisjonile

arengu edendamise kohta kaubanduse kaudu
(2012/2224(INI))

Arvamuse koostaja (*): Tokia Saïfi

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. toetab komisjoni ettepanekut kasutada kaubandusabi andmisel eristavat lähenemist ja keskenduda nendele riikidele, kes seda kõige enam vajavad, eelkõige vähim arenenud riikidele ja madala sissetulekuga riikidele;
2. on seisukohal, et arvestades rahvusvahelise kaubanduse ning põhja ja lõuna kaubavahetuse struktuuri muutusi, on riikide omaosalus abi saamisel toetusprogrammide ning läbipaistvus, aruandluskohustus ja piisavad vahendid erakordselt olulised nende tõhususe ja edukuse seisukohalt, kuna eesmärk on vähendada erinevusi rikkuse jaotumisel, jagada jõukust võrdsemalt ning saavutada piirkondlik integratsioon; peab samuti hädavajalikuks asjaolu, et nende programmide väljatöötamise ja jälgimise oleksid süstemaatiliselt kaasatud riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud institutsioonid ning kodanikuühiskond, ning et on ette nähtud rahastajatepoolne järelevalve;
3. palub komisjonil võtta rohkem arvesse uusi aspekte kaubanduse abil arengu toetamisel, milleks on arengutaseme erinevused, kohaliku tootmise toetamine ning selle mitmekesistamine ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite edendamine;
4. kutsub arengumaid üles seadma jätkusuutliku majandusarengu kõigi oma poliitiliste sihtide, strateegiate ja riiklikul tasandil algatatud tegevuse terviklikuks eesmärgiks, et mitmekesistada oma majandust; palub komisjonil pingutada selle nimel, et suurendada valitsuste suutlikkust kaasata oma strateegiatesse ja riiklikesse kaubanduse tegevuskavadesse jätkusuutlik majandusareng;
5. on arvamusel, et jätkusuutliku majandusarengu strateegiates tuleks muu hulgas ette näha:

- erasektori osalus reaalmajanduses;
 - piirkondlik ühtekuuluvus ja turgude integreerimine piiriülese koostöö kaudu;
 - avatud ja ausa kaubanduse arendamine eeskirjadel põhinevas mitmepoolses kaubandusraamistikus;
6. tuletab meelde, kui olulised on investeeringud, mille eesmärk on luua, arendada ja tugevdada olulisi sadama-, transpordi-, energia- ja telekommunikatsiooni infrastruktuure, eelkõige piiriüleseid;
 7. kutsub üles riike, mis saavad kaubanduse abil arengu edendamise toetusi, koondama ka oma sisemisi ressursse, sealhulgas eelarvetulu maksude nõuetekohase kogumise abil ja inimkapitali; kutsub komisjoni üles toetama oma tegevusega loodusvarade läbipaistvat ja jätkusuutlikku majandamist riikides, kus see on sissetuleku allikas; rõhutab vajadust tagada täielik läbipaistvus maksete puhul, mille Euroopa ettevõtjad teevad valitustele; palub komisjonil toetada arengumaades jätkusuutliku industrialiseerimise strateegiaid, mille eesmärk on turustada lisandväärtusega tooteid;
 8. peab tõhusaks neid vahendeid, mille EL on välja töötanud, edendamaks arengut kaubanduse ja investeeringute abil, eriti täiustatud üldist soodustuste süsteemi ja majanduspartnerluslepinguid; tuletab ELile meelde tema eesmärki tõsta arenguabile määratud kogusumma 2015. aastaks 0,7%-ni SKP-st; palub komisjonil suurendada osa, mis sellest eraldatakse tehnilisele abile, sealhulgas standardiseerimise valdkonnas; palub Euroopa Liidul näidata suuremat ühtsust oma kaubandus-, põllumajandus-, keskkonna-, energia- ja arengupoliitikas;
 9. peab vältimatult vajalikuks, et kaubanduspoliitika abil antav Euroopa arenguabi sisaldaks kõiki innovatsiooni mõõtmeid – finantsalane innovatsioon, aga ka tehnoloogiline ja korralduslik innovatsioon –, toetudes parimatele tavadele;
 10. soovib komisjonil pidada läbirääkimisi praegu jõustataivate inimõigusi käsitlevate sätete lisamise üle kõigisse tulevastes kahepoolsetesse kaubandus- ja koostöölepingutesse, et toetada õigustel põhinevat lähenemist arengule;
 11. rõhutab õiglase palgataseme ning asjakohaste tööohutusstandardite tähtsust jätkusuutliku ülemaailmse kaubandussüsteemi ja uute ülemaailmsete tootmisahelate jaoks; tuletab sellega seoses komisjonile meelde tema teatist inimväärse töö tagamise kohta kõigi jaoks;
 12. nõuab tungivalt, et nii riiklikud kui ka erasektori finantsabi andjad koordineeriks oma tegevust paremini ja kohandaksid seda vastavalt olemasolevatele abipakkumistele, eelkõige seoses eelarvepiirangutega; meenutab, et BRICS-riigid on nüüdsest üheaegselt nii abiandjad kui ka abisaajad; kutsub neid üles ELiga koostööd tegema, et ühendada oma kogemused ja tegevust optimeerida, samuti selleks, et võtta enda peale rohkem kohustusi nii vähem arenenud riikide kui ka finantsabi andjate ees; väljendab muret seotud abi üha laialdasema kasutuse pärast ja kutsub arenenud riike ja suuri tärkava majandusega riike üles sellest hoiduma;
 13. soovib, et ELi poliitika ühtlustamiseks tihendataks koostööd komisjoni eri teenistuste ja

Euroopa välisteenistuse vahel ning kolme institutsiooni: komisjoni, nõukogu ja Euroopa parlamendi vahel;

14. rõhutab, et oma osakaalu tõttu rahvusvahelistes kaubandussuhetes on ELi ettevõtjatel, nende tütarettevõtjatel ja alltöövõtjatel oluline roll sotsiaalsete ja tööõigusnormide propageerimisel ja levitamisel maailmas; on arvamusel, et neid ELi ettevõtjaid, kes siirdavad tootmise vähem rangete sotsiaalsete kohustustega riikidesse, tuleks kohalikule elanikkonnale tekitatud võimaliku kahju ja kahjuliku välismõju eest vastutusele võtta, ka Euroopa kohtutes;
15. nõuab tungivalt, et komisjon parandaks kooskõla oma kaubanduspoliitika ja arengueesmärkide vahel ning tagaks, et arenguriikidega sõlmitud kaubanduslepingutes sisalduvad sätted ei takista kõigi juurdepääsu veele, maale ja muudele esmastele loodusvaradele, ei takista avalike teenuste arengut ega kohalike VKEde juurdepääsu riigihangetele;
16. palub komisjonil ja kõikidel finantsabi andjatel otsida arengut toetavaid uuenduslikke finantseerimisviise ja partnerlussuhteid; tuletab sellega seoses meelde, et avaliku ja erasektori partnerlus, mikrokrediit, tulu finantstehingute maksudest ja vastastikune laenamine võivad soodustada kaubanduse abil arengu edendamist; toetab lõuna-lõuna vaheliste, samuti kolmepoolsete partnerlussuhete loomist; soovib koordineerida paremini piirkondlike arengupankade ning Maailmapanga / Rahvusvahelise Finantskorporatsiooni rahastatud arenguprojekte ning võtta kasutusele ühtlustatud piirkondadevahelised finantseerimisskeemid, nagu ELi–Aafrika usaldusfondis infrastruktuuride kohta rakendatav finantseerimisskeem; soovib innustada abisaajariike looma õiglast, läbipaistvat ja kõikehõlmavat riiklikku maksusüsteemi, et tagada rahastamisvahendite jätkusuutlik allikas;
17. on seisukohal, et kaubanduse ja investeringute abil arengu soodustamise poliitika ja tegevuskavade hindamise kriteeriumid peavad lisaks statistikale kasvumäära ja kaubavahetuse kohta sisaldama ka loodud töökohtade arvu ning arengumaade elanike elukvaliteedi tõusu inim-, sotsiaalse, kultuurilise ja keskkonnaalase arengu seisukohast.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.1.2013
Lõpphääletuse tulemus	+ : 20 - : 1 0 : 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, Nora Berra, Daniel Caspary, George Sabin Cutaş, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, Vital Moreira, Paul Murphy, Franck Proust, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Josefa Andrés Barea, Catherine Bearder, Emma McClarkin, Marietje Schaake
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Monika Hohlmeier, Peter Skinner, Nuno Teixeira, Sabine Verheyen

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	19.2.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 -: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Michał Tomasz Kamiński, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Philippe Boulland, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Enrique Guerrero Salom, Isabella Lövin, Gesine Meissner, Judith Sargentini
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	George Lyon